

БЕЗБЕДНОСТ У НАШОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Информативна брошура
о полицији у заједници
на северу Косова

osce

Organization for Security and
Co-operation in Europe
OSCE Mission in Kosovo

**Капетан Ненад Ћурић,
директор Регионалне дирекције
Митровица - Север**

Увод

Током наше трансформације последњих година, Полиција Косова прихватила је филозофију рада полиције у заједници – филозофију која промовише сарадњу и изградњу поверења између народа и полиције. Овај нови начин рада полиције подразумева да полицијски службеници раде у партнерству са становницима како би решавали питања која утичу на све нас – питања као што су криминал, страх од криминала и јавни ред и мир.

Многи људи не осећају се сигурно и то треба да променимо сви заједно. Полиција Косова одлучна је да унапреди и побољша безбедност заједница на северу Косова. Радићемо заједно са становницима како бисмо спречавали и умањили криминал и антисоцијално понашање, у исто време штитећи људска права и промовишући слободу кретања.

Људи имају право да живе без страха од криминала. Заједно са локалним заједницама радићемо на побољшању њихове безбедности и квалитета живота. На овом путу потребна нам је Ваша подршка. Сада је време да подржите своју полицију у изградњи будућности коју сви ми заслужујемо.

Шта је полиција у заједници?

Полиција у заједници је филозофија и организациона стратегија заснована на заједничким напорима становника и полиције у идентификовању и решавању проблема заједнице. Као што је то 1829. године дефинисао господин Роберт Пил, рад полиције у заједници је „одржавање односа са народом све време што у стварност уводи историјску традицију да је полиција народ, а да је народ полиција; с тим да су полицијски службеници само чланови друштва који су плаћени да своју пуну пажњу посвете дужностима које морално обавезују сваког становника, у интересу општег добра и опстанка заједнице.“

Филозофија рада полиције у заједници

Централна претпоставка рада полиције у заједници је да ниво учешћа заједнице у јачању сигурности и друштвеног поретка и решавању криминала треба подићи, пошто полиција не може овај задатак да обавља сама.

Како би се шира друштвена заједница подстакла да дели одговорност за јачање квалитета живота у заједницама и тако активно подржала полицију у напорима да контролише и спречава криминал, полиција мора да изгради поверење и развије партнерство са широм друштвеном заједницом. Ово партнерство мора да карактерише заједничко реаговање и једнак положај оба партнера.

Како би се овакво партнерство постигло, полиција мора да буде боље интегрисана у заједницу и да јача свој легитимитет у заједници кроз рад уз сагласност шире друштвене заједнице и да унапређује свој допринос широј друштвеној заједници. Она треба да:

- буде видљива и приступачна широј друштвеној заједници,
- зна ширу друштвену заједницу и буде јој позната,
- одговара потребама заједнице,
- слуша проблеме заједнице,
- ангажује и мобилише заједнице,
- буде одговорна за своје активности и исходе таквих активности.

Отвореност и приступачност захтевају да полицијски службеници буду лако доступни члановима заједница путем отвореног и непретећег присуства у оквиру окружења. Свакодневни лични контакти такође ће зближити заједнице са „њиховим“ полицијским службеницима.

Полицијски службеници треба да буду упознати са друштвеном структуром њихове заједнице. Они стога треба да, у сарадњи са другим административним службама, развију „друштвене мапе“ суседстава за која су одређени, наводећи, на пример, рањиве становнике и групе, оне који праве проблеме и криминалце, места где се криминал дешава (нпр. барови) и кризна места, лидере у заједницама, врсту послова у том подручју и друштвене објекте.

Реаговање је битно начело демократског рада полиције, што значи да полиција реагује на (непосредне) потребе и проблеме свих чланова шире друштвене јавности и настоји да одмах пружи своју помоћ, на подједнак и непристрасан начин, показујући разумевање за оне који имају проблеме и поштовање људских права. Њене услуге такође треба да буду у складу са нормама и вредностима заједнице и појединачним потребама чланова заједница у којима полиција ради.

Консултовање са заједницом је кључни концепт рада полиције у заједници. Захтев за консултацијама са заједницом заснован је на основи да интровертна полицијска организација која једнострано одлучује о томе шта је потребно широј друштвеној заједници неће бити успешна. *Консултовање, ангажовање и мобилизација* заједнице у идентификацији проблема заједнице, у анализи невидљивих узрока проблема, у утврђивању приоритета за деловање и реализација тог деловања су, такође, битни аспекти још једне издвојене стратешке особине рада полиције у заједници, проактивног приступа у решавању проблема. Кроз консултације полиција показује да ће бриге, вредности и савете заједнице узети у разматрање. У замену, од заједнице се очекује да обезбеди информације, средства и моралну подршку за активности полиције. У пракси, заједница треба да буде активан партнер полиције у идентификацији и третирању ових проблема.

Одговорност и транспарентност, које су, такође, централна начела демократског рада полиције, подразумевају да полиција буде отворена према потреби да се њена делатност посматра – укључујући и понашање појединачних полицајаца, стратегије за полицијске операције, процедуре именовања и управљање буџетом – од стране разних установа за надзор. Она, такође, треба добровољно да обезбеди широј друштвеној заједници и информације и речи охрабрења. Полиција мора да буде одговорна пред законом, а одговорна и транспарентна према широј друштвеној заједници. Ако је полиција вољна да буде транспарентна у вези са својим операцијама, онда би заједнице можда биле спремније да пруже подршку када се појаве „проблеми“ (на пример, лоше понашање полицајаца, буџетска питања итд.).

За претварање ових филозофских начела у праксу битна је примена одређеног броја кључних стратегија и организационих мера, које ће бити описане на следећим странама¹.

1. Извештај ОЕБС-а *Добра искуства у изградњи партнерстава између полиције и шире друштвене заједнице* (мај 2008.), стране 16-17 <http://www.osce.org/sr/secretariat/109916?download=true>

Косовска стратегија полиције у заједници

Полиција Косова усвојила је Стратегију полиције у заједници 2012-2016 са циљем да повећа сарадњу између становника и полиције кроз мото „полиција је народ, народ је полиција.“ Стратегија промовише партнерство између шире јавности и полиције охрабрујући њихову заједничку одговорност за питања безбедности заједнице. Стратегија даје кључну улогу форумима за безбедност заједница у идентификовању, комуницирању и решавању потреба заједница, и омогућава да ове потребе постану циљеви полиције.

Стратегија и план деловања за безбедност у заједници

Стратегија и план деловања за безбедност у заједници 2011-2016 одређују стратешке приоритете и дугорочне циљеве институција које се баве безбедношћу заједница, као што су спречавање и смањење криминала, повећање учешћа јавности и подизање свести о питањима јавне безбедности, као и олакшавање процеса повратка и заштите заједница. Стратегија омогућава хармонизацију њихових приступа и координише рад ових институција, омогућавајући спровођење визије - стварања мирног и мултиетничког друштва у којем се сви људи осећају слободно.

Локални ниво

Локални одбори за јавну безбедност (ЛОЈБ) су консултативна тела која окупљају представнике локалних заједница, полицијске службенике, званичнике општина и школа, као и жене и представнике младих, а који се ангажују на побољшању безбедности заједница и квалитета живота у својој средини. Чланови ЛОЈБ отварају питања попут криминала, антисоцијалног понашања, питања заштите животне средине и друге проблеме који утичу на безбедност заједнице.

Општински ниво

Општински одбори за безбедност заједница (ООБЗ) су општинска тела која окупљају представнике општинских институција, полицију, медије, етничке и верске заједнице, као и организације цивилног друштва и председавајуће ЛОЈБ. Ови одбори саветују општине по питањима јавне безбедности и представљају форум за свеобухватну размену мишљења о безбедности заједница, омогућавајући да потребе локалног становништва постану питања од важности за општину. Они се такође баве питањима које ЛОЈБ нису у могућности да реше на локалном нивоу и представљају их општини.

1. RADNA MESTA

*

2. KVALITETNO OBRAZOVANJE

*

3. — II — ZDRAVSTV. ZAŠTITA

*

4. ZDRAVA ŽIVOTNA SREDINA

*

5. OPŠTU SIGURNOSTI

*

6. KOMUNIKACIJA SA SVETOM

*

BEZ OGRANIČENJA (BEZVIRNI
REŽIM)

7. BOLJA INFRASTRUKTURA
U SVIM SEGMENTIMA

*

8.

*

*

Корист за ширу заједницу: ученици, родитељи, старија лица, локалне заједнице, приватни предузетници, верске заједнице и цивилно друштво

ЛОЈБ и ООБЗ омогућавају да се чује глас појединаца и интересних група на тему безбедности заједница, кроз деловање форума на којима могу да изразе своје забринутости или проблеме и проактивно их решавају. Ово води ка спречавању и смањивању претњи и отвара простор за мирну и безбедну заједницу. Кроз спровођење пројеката за заједнице, који су засновани на локалним потребама, рад форума за безбедност заједница има директан утицај на опште добро чланова заједнице:

- Студенти и млади имају јединствену прилику да изразе своје ставове и допринесу позитивнијем окружењу.
- Родитељи могу да предложе пројекте који повећавају безбедност и добробит њихове деце.
- Старија лица могу понудити своја искуства и знања о потребама и питањима која утичу на старију популацију.
- Различите заједнице могу користити ЛОЈБ као форум да размене своје утиске о безбедности, али и да охрабре интеграцију, процес повратка и позитивне размене са широм заједницом.
- Приватни предузетници могу да имају позитивнију и безбеднију средину за развијање бизниса као резултат рада ЛОЈБ.
- Невладине организације могу да примене своје вештине у решавању проблема на састанцима са заједницом како би проширили приступ и области свог рада. Склапање партнерства са ЛОЈБ може да им омогући да поднесу пријаве за финансирање и донације за пројекте заједница.

Изградња партнерства

Изградња партнерства је кључни елемент за успостављање ефикасне сарадње између различитих тела која раде на питањима безбедности заједница на Косову. Да би се оснажиле вештине нових чланова ЛОЈБ у стварању нових партнерстава на локалном, општинском и централном ниоу, Координациона канцеларија за безбедност заједница коју подржава Мисија ОЕБС-а на Косову, обучава чланове ЛОЈБ у тематским основама принципа сарадње, учешћа, укључивања и одрживости.

Такође, ОЕБС два пута годишње подржава одржавање Извршног савета ЛОЈБ, окупљајући чланове више од 40 формираних ЛОЈБ широм Косова, промовишући координацију и размену информација између ЛОЈБ. Чланови тада имају прилику да дискутују о стеченим знањима и охрабре примере добре праксе у будућности.

Решавање проблема

Онда када чланови ЛОЈБ овладају вештинама изградње партнерства и почну да их склапају, упознају се са вештинама у решавању проблема. Координациона канцеларија за безбедност заједница коју подржава Мисија ОЕБС-а на Косову обучава чланове ЛОЈБ како да примене САРА модел за решавање проблема (САРА представља скраћеницу од енглеских речи: скенирање проблема (Scanning), анализа проблема (Analysis), одговор на проблем (Response) и процена успеха у решавању проблема (Assessment)). На овај начин чланови стичу знања која им помажу да се баве питањима криминала, безбедности и квалитета живота у својим

заједницама. Чланови ЛОЈБ такође се обучавају у изради пројектних акционих планова који се могу спроводити у оквиру заједница. Применом нових вештина ЛОЈБ су у могућности да допринесу сигурности и безбедности својих заједница на независан и одржив начин.

Пројекти заједница

Локални одбори за јавну безбедност тренутно спроводе велики број иницијатива за безбедност заједница које се финансирају кроз трогодишњи пројекат који заједнички подржавају ОЕБС и Влада Норвешке. Пројекат је подељен у три фазе и има укупан буџет од 401.604 евра.

• **Укупан број од 31 иницијативе** ЛОЈБ спроведен је у оквиру прве фазе пројекта 2013. године укључујући „Реконструкцију и обнову Дома културе“ (спроведен од стране ЛОЈБ Доње Гуштерице), „Омогућавање сигурнијих слободних активности кроз изградњу дечјег игралишта“ (спроведен од стране ЛОЈБ Доња Шипашница), „Изградња капацитета локалне омладине“ (спроведен од стране ЛОЈБ Рудник/Бања/Суво Грло из Србице) и „Безбедност у саобраћају за децу школског узраста и заједнице“ (спроведен од стране ЛОЈБ Лабљање-Бостане).

• **Укупан број од 22 иницијативе** ЛОЈБ је у процесу спровођења у оквиру друге фазе пројекта у 2014. години укључујући „Побољшање животних услова за децу са инвалидитетом“ (спроведен од стране ЛОЈБ Осојане), „Побољшање безбедности у школском дворишту“ (спроведен од стране ЛОЈБ Јањево), „Побољшање саобраћајне безбедносне инфраструктуре“ (три сличне иницијативе ЛОЈБ Врбовац-Грнчар, ЛОЈБ Крушево и ЛОЈБ Сушица), и два мулти-етничка омладинска кампа (спроведено заједнички између ЛОЈБ Горња и Доња Шипашница и ЛОЈБ Косово Поље).

• **Око 25 иницијатива** ЛОЈБ планиране су да буду подржане у 2015. години у оквиру треће фазе пројекта. Сви ЛОЈБ се охрабрују да понуде своје идеје и иницијативе усмерене на побољшање сигурности, безбедности и квалитета живота у својим заједницама како би добили средства за њихово спровођење.

Резултати

У последње две године, представници различитих заједница укључујући жене, младе и старија лица широм Косова остварили су директне користи кроз иницијативе ЛОЈБ:

- Девет школа је унапредило сигурносне услове оградњавањем школских дворишта и спортских игралишта, изградњом тротоара и унапређењем спортске инфраструктуре у оквиру школских комплекса;
- Четири заједнице унапредили су еколошке услове у својим срединама кроз активности чишћења илегалних депонија, путева, гробаља, речних приобаља и других јавних површина;
- Три локалне средине унапредили су путну инфраструктуру насипањем путева и изградњом асфалтних прилаза и стаза;

- Две улице постале су безбедније за шетњу по мраку услед иницијативе увођења ноћног осветљења;

- Једна заједница унапредила је услове за одржавање културних догађаја путем реконструкције и обнове културног центра;

- Један сеоски парк изграђен је за потребе различитих етничких заједница како би се становници дружили и организовали заједничке рекреативне активности.

Уз горе наведено, десет спроведених иницијатива унапредили су безбедност у заједницама кроз активности побољшања вештина и повећања свести младих у областима безбедности саобраћаја, првој помоћи, јавном заступању и међу-етничком дијалогу.

Да бисте сазнали више о полицији у заједници и укључили се, молимо Вас да контактирате:

192
info@kosovopoliсe.com
www.kosovopoliсe.com